Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ajoneuvolain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi (HE 291/2022 vp)

Liikenne- ja viestintävaliokunta

26.1.2023

Edunvalvontajohtaja Ari Herrala
Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry

- **Esityksellä ehdotetaan muutettavaksi ajoneuvolakia, liikenteen palveluista annettua lakia, tieliikennelakia ja ajoneuvojen katsastustoiminnasta annettua lakia**
- **Esityksessä selkeytettäisiin päästömanipulaatioita koskevaa sääntelyä**
- **Esityksessä ehdotetaan, että ajoneuvojen päästömanipulaatioon käytettävien laitteiden myynti, käyttö ja asentaminen olisi kiellettyä**

Päästömanipulaatiot

- Esityksessä ehdotetaan päästömanipulaation määrittelemistä ja että päästömanipulaatioon käytettävien järjestelmien myynti ja asentaminen kiellettäisiin
- Jatkossa ei saisi myydä tai asentaa liikenteessä käytettävään ajoneuvoon sellaista pakokaasupäästöjen jälkikäsittelyjärjestelmää tai moottorin ohjausjärjestelmää, jonka seurauksena ajoneuvo ei enää täytä vaatimuksia
- Esitys on hyvä ja kannatettava
- Päästömanipulaatioihin voidaan tehokkaimmin puuttua kohdistamalla valvontaa ja sanktioita päästömanipulaatioihin liittyvien tuotteiden ja järjestelmien markkinointiin, myyntiin ja asentamiseen
- SKAL pitää hyvänä uuden sääntelyn tavoitetta lisätä palveluntarjoajien tietoisuutta kielletystä toiminnasta sekä erityisesti lisätä niiden vastuuta kielletyn toiminnan seuraamuksista

Päästömanipulaatiot

- SKAL pitää hyvänä ja kannattaa sitä, että ajoneuvolakiin lisättäisiin 6 a §, jonka mukaan talouden toimija ei saa myydä tai asentaa liikenteessä käytettävään ajoneuvoon päästömanipulaatioon käytettävää järjestelmää, jonka seurauksena ajoneuvo ei enää täytä vaatimuksia.
- Samoin SKAL pitää hyvänä, että 2 §:n määritelmiin lisättäisiin päästömanipulaation määritelmä
  - Määritelmän perusteluihin on luonnosvaiheen jälkeen lisätty maininta, että päästömanipulaatioihin sisältyisivät myös ohjelmistomuutokset
  - SKAL pitää tätä erittäin hyvänä lisäyksenä
    - SKAL kuitenkin edelleen esittää vastaavaa tarkennusta myös itse pykälätekstiin seuraavasti:
      - *”32 a) päästömanipulaatiolla sellaista pakokaasupäästöjen jälkikäsittelyjärjestelmän tai moottorinohjausjärjestelmän **tai sen ohjelmiston** tarkoituksellista muuttamista siten, että ajoneuvo ei enää täytä ympäristöominaisuuksiltaan pakokaasupäästöjä koskevia vaatimuksia*

Automaatio

- Esityksessä ehdotetaan automaation edistämiseksi sääntelyä, joka mahdollistaisi automaattisilla ajojärjestelmillä tehtävää testaamista yleisillä teillä ilman ihmiskuljettajaa
- SKAL pitää automaation edistämistä kannatettavana ja kansallisen lainsäädännön sopeuttamista kansainvälisen tieliikennesopimuksen mukaiseksi tarkoituksenmukaisena
- Perusteluissa esitetyn tavoitteen mukaisesti automaatiotestaamisessa on varmistettava kokeilujen ja testaamisen turvallisuus
- SKAL kannattaa ja pitää hyvänä, että ehdotuksen mukaan säädettäisiin testaajan velvollisuudesta raportoida kokeilun tuloksista Liikenne- ja viestintävirastolle ja Liikenne- ja viestintävirastoa julkaisemaan kokeilujen tuloksia
- SKAL edellyttää, että kokeilut eivät saa aiheuttaa markkinahäiriöitä eikä kilpailuetua kenellekään

Rekisteröintitodistus

- **Esityksessä ehdotetaan, että rekisteröintitodistuksen I osan automaattisesta antamisesta rekisteri-ilmoituksen yhteydessä raskaille ajoneuvoille luovuttaisiin**
- **Lakia täydennettäisiin lisäämällä säännökset ajoneuvon omistajan ja haltijan oikeudesta saada rekisteröintikatsastustodistuksen I osa aina pyynnöstä ja täsmennettäisiin vastaamaan nykytilaa pyynnön ajankohdan osalta**
- **SKAL kannattaa sitä, että ajoneuvon omistaja tai haltija saa ajantasaisen rekisteröintitodistuksen I osan aina pyynnöstä**
- **SKAL pitää edelleen tarpeellisena sitä, että rekisteröintitodistuksen I osa annettaisiin jatkossakin aina määräaikaiskatsastuksen yhteydessä**

SKAL